

SvD OPINION

Babyboxar uppmuntrar till att överge barn

Sverige bör säkerställa att adoptionerna från Sydkorea går rätt till enligt FN:s Barnkonvention och Haagkonventionen om skydd av barn och samarbete vid internationella adoptioner. Det skriver tre vuxna som är adopterade från Sydkorea.

23 februari 2014 kl 16:10 , uppdaterad: 23 februari 2014 kl 16:13

BRÄNNPUNKT | ADOPTIONER

Då babyboxen uppmuntrar till att överge barn anonymt utgör den genom sin blotta existens ett brott mot Barnkonventionen och koreansk lag.

Västerländska medier såsom CNN och Svenska Dagbladet har nyligen rapporterat om en "babybox" i Seoul, Sydkorea (SvD 18/2). I babyboxen som drivs av en koreansk pastor kan ogifta mödrar anonymt lämna in sitt ofta nyfödda barn via ett "hål i väggen". Ogifta mödrar i Korea diskrimineras ofta på grund av rådande patriarkala normer. Babyboxen kan tyckas sympatisk, då dessa unga kvinnor kan gå vidare i livet utan att stigmatiseras och pastorn framställs som en hjälte i västerländska medier.

Korea är det land som har adopterat bort flest barn till västvärlden, uppemot 200000 barn sedan Koreakriget på 1950-talet. Sverige är det land som adopterat flest barn från andra länder, cirka 10 000 från Korea. De första adoptivbarnen var blandade med en koreansk mamma och en vit eller svart pappa. Den andra vågen adoptivbarn under 1960-80-talen bestod främst av barn till fattiga familjer. Sedan 1990-talet är dock en absolut majoritet av adoptivbarnen födda av unga, ogifta mödrar. Dessa mödrar känner sig tvingade att lämna bort sitt barn på grund av diskrimineringen i samhället och då de saknar tillräckligt ekonomiskt stöd från staten för att kunna behålla sitt barn.

Västerländska medier undviker att lyfta fram problemen med babyboxen. FN:s Barnkonvention betonar alla barns rätt att få sitt födelsedatum registrerat, rätten till ett namn och ett medborgarskap. Alla barn har också rätt att få veta vilka de biologiska föräldrarna är och i möjligaste mån få växa upp med dem. Konventionen har ratificerats av både Korea och Sverige. Då babyboxen uppmuntrar till att överge

barn anonymt utgör den genom sin blotta existens ett brott mot Barnkonventionen och koreansk lag.

Pastorn saknar myndighetstillstånd för att bedriva sin verksamhet och barnen skickas därför till institutioner. Verksamheten är helt oreglerad och pastorn har inget krav på sig att dokumentera något om barnen. Trots att koreanska myndigheter har beordrat pastorn att stänga babyboxen, så planerar olika kyrkor att sätta upp ytterligare ett 20-tal babyboxar i landet.

Rådande koreansk lagstiftning tillåter endast barn med kända föräldrar för utlandsadoption. Pastorn och de koreanska adoptionsbyråerna arbetar därför för att barn med okända föräldrar ska bli tillgängliga för utlandsadoption. De kräver att lagen ska ändras så att mödrar under 24 års ålder ska kunna adoptera bort sitt barn utan att deras namn registreras i folkbokföringen eller i adoptionspappren. Detta innebär att barn som lämnas in i babyboxen snart kan komma att börja adopteras till Sverige. Detta är olämpligt anser vi: dels är det svårt att säkerställa en okänd mammas ålder, dels ökar risken för manipulation av mammans ålder för att göra ett barn adopterbart. Dessutom kan vem som helst lämna in barnet i babyboxen utan mammans tillstånd, vilket redan sker.

Den rådande oklara situationen på adoptionsområdet i Korea gör att MIA, den svenska Myndigheten för internationella adoptionsfrågor, bör agera. MIA bör säkerställa att koreanska myndigheter verkligen garanterar att barnets bästa tillgodoses i samband med utlandsadoption i enlighet med Barnkonvention och Haagkonventionen om internationell adoption. Haagkonventionens subsidiaritetsprincip ska beaktas, vilken innebär att barnet i första hand ska växa upp i sin närmiljö, och att utlandsadoption ska ske endast om det inte finns möjlighet för barnet att växa upp i födelselandet.

MIA bör även säkerställa att de barn som adopteras från Korea har tillgång till de rätta uppgifterna om sin ursprungsfamilj och bakgrund, på samma sätt som svenska adoptivbarn och familjehemsplacerade barn har rätt till vetskap om sina biologiska föräldrar. Många koreaadopterade har förfalskade adoptionsdokument då dessa systematiskt har manipulerats för att göra dem adopterbara. De kan därför aldrig hitta sin koreanska familj då alla spår bakåt är raderade. Sverige bör endast fortsätta att adoptera från Korea om vi kan vara helt säkra på att de koreanska adoptivbarnen har lämnats för adoption frivilligt av sina mödrar och om dessa barn kan garanteras rätten till vetskap om sitt ursprung.

HANNA SOFIA JUNG JOHANSSON

utredare

LISA WOOL-RIM SJÖBLOM

illustratör

TOBIAS HÜBINETTE

forskare och medlem i Truth and Reconciliation for the Adoption
Community of Korea
